Dünya Ve Ahiret Dengesi
Gönderen Kadir Hatipoglu - Aralık 23 2021 02:00:00

        Dünya canlılar aleminin yaşama alanıdır. Ahiret ise dünya hayatının sona ermesi ile başlayacak olan ceza ve mükafatların görüleceği yerdir. İnsan inanıp çalıştığı, dünya ve ahiretini kazandığı zaman yükselmeye, bu dengeyi kaybedince de çökmeye ve alçalmaya mahkumdur. Gerçekten insan Alllah’ı tanıyan ona ibadet eden, ziraat ve ticaret, sanayi ve teknoloji ile, ilim ile uğraşan, gökleri yerleri ve denizleri, keşfe çalışan bir varlıktır. Dünyadaki her şeyin bir varoluş gayesi vardır. İnsanın da yaratılmasının   elbette bir gayesi   vardır.   O da insanoğlunun hem dünya hemde ahiret için çalışması, ikisini yanyana yürütmesidir. Cenab-ı Allah Kuran-ı Kerimde :
وَابْتَغِ
فِيمَا
اَتَيكَ
اللهُ
الدَّارَ
اْلاَخِرَةَ
 وَلاَ
تَنْسَ
نَصِيبَكَ
مِنَ
الدُّنْيَا
 وَاَحْسِنْ
كَمَآ
اَحْسَنَ
اللهُ
اِلَيْكَ
وَلاَ تَبْغِ
الْفَسَادَ
فِى
اْلاَرْضِ
اِنَّ اللهَ
لاَ يُحِبُّ
الْمُفْسِدِينَ “Allah’ın sana verdiği (maldan harcayıp) ahiret yurdunu ara. Dünyadan nasibini de unutma.”(Kasas, 77) buyurmaktadır.
هُوَ الَّذى
جَعَلَ
لَكُمُ
الْاَرْضَ
ذَلُولًا

فَامْشُوا فى
مَنَاكِبِهَ&#15
75; وَكُلُوا
مِنْ رِزْقِه
وَاِلَيْهِ
النُّشُورُ
           “O size yeryüzünü musahhar kıldı. Haydi onun omuzlarında yürüyün ve Allah’ın rızkından yiyin. Dönüş O’nadır.” (Mülk, 67/15)
قُلْ مَنْ
حَرَّمَ
زينَةَ
اللّهِ
الَّتى
اَخْرَجَ
لِعِبَادِه
وَالطَّيِّب&#16
14;اتِ مِنَ
الرِّزْقِ
           “De ki: ‘Allah’ın kulları için yarattığı ziyneti/süsü ve temiz rızıkları kim haram kılabilir?” (A’râf, 7/32) Burada ziynetin anılmasında özel bir anlam vardır. Ziynet, güzelliktir. Güzellik ise, zarûretten fazla bir şeydir. Yani, Allah’ın kullarında mubah kıldığı, nasıl olursa olsun hayatı koruyacak bir mecbûriyet değil; zarûretin de ötesi güzellik noktasına varan bir şeydir. Rasûlullah (s.a.s.) de şöyle buyurmuştur: أنْتُمُ
الَّذِينَ
قُلْتُمْ
كَذَا
وَكَذَا، أما
وَاللّهِ
إنّى
‘خْشَاكُمْ
للّهِ
وأتْقَاكُمْ
لهُ،
ولَكِنِّى
أصُومُ
وأُفْطِرُ
وأُصَلِّى
وأرقَدُ
وأتَزَوّجُ
النّسَاءَ،
فَمَنْ رغِبَ
عَنْ
سُنَّتِى
فَلَيْسَ
مِنِّى

           “Vallahi, ben sizin Allah Teâlâ’dan en çok korkan ve sakınanızım. Fakat bazen nâfile oruç tutar, bazen tutmam. Bazen nâfile namaz kılar, bazen uyurum. Ben evlenirim. Kim benim sünnetimden yüz çevirirse, o benden değildir.” (Buhârî, Nikâh, 1) İnsan, birini seçerse mecburen öbüründen kopacağı şekilde; dünya ve âhireti karşılıklı iki olgu olarak değerlendirmenin Allah’ın dininde bir dayanağı yoktur. İslam dini hem dünya hem de ahirete yönelik olan bir dindir. İnsanın sahip olduğu aklı, sağlık ve servet gibi nimetlerle ahireti kazanma yollarını aramalı dünyadan da gerekli olan şeyleri almalı ve faydalanmalıdır.
وَابْتَغِ
فيمَا اتيكَ
اللّهُ
الدَّارَ
الْاخِرَةَ
وَلَا تَنْسَ
نَصيبَكَ
مِنَ
الدُّنْيَا
“Allah’ın sana verdiği (maldan harcayıp) ahiret yurdunu ara. Dünyadan nasibini de unutma.”(Kasas, 77) Bu ayeti kerimede hem dünya hem de ahiret için çalışmaya dikkat çekilmektedir. İnsanın ibadet etmesi dünya için çalışmasına mani değildir. Her ikisinide beraber yürütmesi mümkündür. Mesela; tarlasında, bahçesinde, dükkanında çalışan bir insanın işinin başında beş vakit namazını kılması mümkündür. Eli ile çalışırken dili ile Allah’ı zikretmesine mani bir şey yoktur. İslamda mabede girmeden de ibadet etme imkanı vardır. Ancak mabette yapılan ibadet 27 derece daha sevaptır. İslamın üstünlüğü buradadır. İnsanın üstünlüğü de hem dünyaya hem ahirete çalışmasındandır. Allah melekleri ahiret yurdu için, hayvanları da dünya hayatı için yaratmıştır. Fakat insanı hem dünya hem ahiret için yaratmıştır. İnsanın değeri buradadır. Zariyat süresinde Allah şöyle buyurmaktadır:
وَمَا
خَلَقْتُ
الْجِنَّ
وَالْاِنْسَ
اِلَّا
لِيَعْبُدُونِ   “ Ben cinleri ve insanları, ancak bana kulluk etsinler diye yarattım”(Zariyat, 51/ 56) Buyurarak insanları ahiret için ibadete çağırırken diğer taraftan Necm süresinde: وَاَنْ
لَيْسَ
لِلاِنْسَانِ اِلاَّ مَا
سَعَى
وَاَنَّ
سَعْيَهُ
سَوْفَ يُرَى

ثُمَّ
يُجْزَيهُ
الْجَزَآءَ
اْلاَوْفَى
           “İnsan ancak çalıştığına erişir.Ve elbette ki çalışmasını yakında görecektir. diyerek insanı mutlak surette çalışmaya teşvik etmektedir”. (Necm, 53/39-40-41)
           Çalışmanın, gayretin neticesi hem dünyada hem de ahirette kendini gösterecektir.Dünya çalışma, yorulma, mesafe katetme yeridir. Yerine göre gayret, yerine göre sabır ve sebat, yerine göre de neticenin güzelliğinin görme yeri iken, ahiret hayatı sadece neticenin elde edildiği cefanın değil sefanın sürüldüğü yerdir. Dünya-ahiret dengesi kefeli teraziye benzer. Bir tarafa yüklenmek dengenin bozulmasını ahengin yokluğunu gösterir. En mükemmeli teraziyi eşit noktada tutmaktır. “Sizin en hayırlınız dünyası için ahiretini terk eden değildir. En hayırlınız ikisinden de nasibini alan kişidir.” (Keşfü’l-Hafa, II, 293) ifadesi bu dengeye işaret etmiştir. Câhiliyye Arapları çeşitli ilâhlara tapındığı için, hayatları da parça parça ve birleşemez haldeydi. Hislerinde dünya ile âhiret arasında bir bağ da yoktu. Tapınılan rabler çok olduğundan ibâdet de dağınıktı. Biraz putlar, biraz kabile, biraz baba-dede geleneği ve biraz da hevâya, nefsî isteklere tapılıyordu. Ya da hepsi, duyularında bir bağlantı ve irtibat olmadan aynı anda tanrı kabul ediliyordu. Bilgisizce davranan cahiliye Arapları hep dünyada kalacaklarını bu dünyada ne yaparsak kardır diyerek sorumsuzca yaşıyorlardı. Hep böyle olacak zannediyorlardı. وَقَالُوا
مَا هِىَ
اِلاَّ
حَيَاتُنَا
الدُّنْيَا
نَمُوتُ
وَنَحْيَا
وَمَا
يُهْلِكُنَآ
اِلاَّ
الدَّهْرُ
وَمَا لَهُمْ
بِذَلِكَ
مِنْ عِلْمٍ
اِنْ هُمْ
اِلاَّ
يَظُنُّونَ
         “Hayat, ancak bu dünyadaki hayatımızdır. Ölürüz ve yaşarız; bizi ancak zaman (zamanın geçişi) yokluğa sürükler’ derler. Onlar sadece zannediyorlar.” (45/Câsiye, 24) Dünyadan sonra hayat olmadığına göre, sonrasını düşünmeden içinde yaşanılan şu an yaşanılır, sorumsuzca, hesap verme endişesi olmadan, canlarının istediği gibi yaşıyorlardı.
          Sadece bu dünyada yaşayacağımızı düşünerek yaşarsak ölü gibi yaşarız. Ama

öleceğimizi düşünerek yaşarsarsak diri gibi yaşarız. Çevremizdeki insanlar hep dirilişin etkisiyle, âhiret şuuruyla yaşasalar!.. Seyredin o zaman hayatın güzelliğini. İkinci asr-ı saadet olur çağımız. İnanın, iman ettiğimiz cenneti daha burada iken yaşamaya başlarız. Fakat biz, tüm yatırımlarımızı bu dünyaya yönlendirerek yaşadığımız hayatı ve yeri sahte cennet haline getirmeye koyulunca cenneti de unuttuk. Özlemez olduk. Nasıl özleyebiliriz ki; lüks, israf demeden yaşadığımız hayatı, materyalistlerin uydurma cenneti gibi yapmak için bir ömür boyu gece gündüz koşturunca. Sahabe, cenneti öyle bir özlüyordu ki! Enes bin Nadr, Uhud savaşında "cennetin kokusunu Uhud'un arkasından duyar gibi oluyorum" diyordu. Bilirsiniz, insan çok acıkınca yemeğin kokusunu çok uzaktan duyar. Sahabe de cennete öyle acıkıyordu ki, daha dünyada iken kokuları geliyordu cennetin!   Yine başka bir ayeti kerimede: اِعْلَمُوآ
اَنَّمَا
الْحَيَوةُ
الدُّنْيَا
لَعِبٌ
وَلَهْوٌ
وَزِينَةٌ
وَتَفَاخُرٌ
بَيْنَكُمْ
وَتَكَاثُرٌ
فِى
اْلاَمْوَال&#16
16;
وَاْلاَوْلا&#16
14;دِ كَمَثَلِ
غَيْثٍ
اَعْجَبَ
الْكُفَّارَ
نَبَاتُهُ
 ثُمَّ
يَهِيجُ
فَتَرَيهُ
مُصْفَرًّا
ثُمَّ
يَكُونُ
حُطَامًا
وَفِى
اْلاَخِرَةِ
عَذَابٌ
شَدِيدٌ
وَمَغْفِرَة&#16
12; مِنَ اللهِ
وَرِضْوَانٌ
وَمَا
الْحَيَوةُ
الدُّنْيَآ

اِلاَّ
مَتَاعُ
الْغُرُورِ
           "Bilin ki, dünya hayatı bir oyun, eğlence, süs, kendi aranızda (birbirinize karşı) övünme, mal ve evlat çoğa ltma yarışıdır. (Bu) tıpkı bir yağmura benzer ki; bitirdiği ot, ekicilerin hoşuna gider, sonra kurur, onu sapsarı görürsün, sonra çerçöp olur. Ahirette ise çetin bir azap; Allah'tan mağfiret ve rıza vardır. Dünya hayatı ise, sadece aldatıcı bir geçinmedir" (Hadîd, 57/20)
           İmam Gazali diyor ki: "Mezardakilerin pişman oldukları şeyler yüzünden dünyadakiler birbirlerini kırıp geçiriyor." Ölüm öncesindeki kavgaların ölümden sonra pişmanlık getireceğini hissederek yaşayan insan, hiç pişman olacağı şeyin kavgasını verir mi? Hırsla hayatın ve eşyaların, burada kalacak şeylerin ardına bir ömür boyu düşer mi? كَمْ
تَرَكُوا
مِنْ
جَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ
وَزُرُوعٍ
وَمَقَامٍ
كَرِيمٍ
وَنَعْمَةٍ
كَانُوا
فِيهاَ
فَاكِهِينَ

كَذَلِكَ
وَاَوْرَثْن&#16
14;اهَا قَوْمًا
اَخَرِينَ
           "Onlar, geride nice şeyler bıraktılar; bahçeler, çeşmeler, ekinler, güzel makamlar ve zevk ü sefa sürecekleri nice nimetler. İşte böyle oldu ve biz onları başka topluma miras verdik." (44/Duhân, 25-28)
يَآاَيُّهَا
الَّذِينَ
اَمَنُوا مَا
لَكُمْ اِذَا
قِيلَ لَكُمُ
انْفِرُوا
فِى سَبِيلِ
اللهِ
اثَّاقَلْتُ&#16
05;ْ اِلَى
اْلاَرْضِ
اَرَضِيتُمْ
بِالْحَيَوة&#16

16; الدُّنْيَا
مِنَ
اْلاَخِرَةِ
فَمَا
مَتَاعُ
الْحَيَوةِ
الدُّنْيَا
فِى
اْلاَخِرَةِ
اِلاَّ
قَلِيلٌ
          "Ey iman edenler, size ne oldu ki: 'Allah yolunda topluca savaşa çıkın' denildiği zaman yere çakılıp kaldınız? Yoksa ahirete bedel dünya hayatına mı râzı oldunuz? Ama dünya hayatının geçimi (zevki), âhiret yanında pek azdır." (9/Tevbe, 38)
بَلْ
تُؤْثِرُونَ
الْحَيوةَ
الدُّنْيَا
وَالْاخِرَة&#16
15; خَيْرٌ
وَاَبْقى
           "Ama siz, dünya hayatını tercih ediyorsunuz. Oysa âhiret daha hayırlı ve daha kalıcıdır." (87/A'lâ, 16-17) Aşağı yukarı her insan, bir eşya satın alırken, önüne konan iki maldan "iyisi olsun, pahalı olsun" diyerek daha kalıcısını tercih ettiği halde, Allah'ın önüne koyduğu iki hayattan geçicisini tercih ediyor; kalıcısını bırakıyor.
كَلاَّ بَلْ
تُحِبُّونَ
الْعَاجِلَة&#16
14; وَتَذَرُونَ
اْلاَخِرَةَ
           "Hayır, siz acele geçiveren şu dünyayı çok seviyorsunuz da âhireti bırakıyorsunuz!" (Kıyâme, 75/ 20-21) Hayır, siz yaptığınız işlerin karşılıklarının acele, peşin verildiği şu dünyayı çok sevdiğiniz için karşılıkların veresiye olduğu öteki dünyayı bırakıyorsunuz, sevmiyorsunuz. Ama yeryüzünde her an imtihandan geçiyoruz. اَلَّذى
خَلَقَ
الْمَوْتَ
وَالْحَيوةَ
لِيَبْلُوَك&#16
15;مْ اَيُّكُمْ
اَحْسَنُ
عَمَلًا
وَهُوَ
الْعَزيزُ
الْغَفُورُ

           "O (Allah), hanginizin daha güzel amel işleyeceğini denemek için ölümü ve hayatı yarattı." (67/Mülk, 2)
           Bu âyetin ifadesiyle hayata baktığımızda sanki bir terslik varmış gibi görebiliriz. Çünkü biz insanlar, önce yaşar sonra ölürüz; ama âyette önce ölüm, sonra hayat denilmiş. Burada Allah bize şunu îma ediyor: "Hayatı anlamak ve doğru yaşamak istiyorsanız, önce ölümü anlamalısınız."
وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ
بِشَىْءٍ
مِنَ
الْخَوْفِ
وَالْجُوعِ
 وَنَقْصٍ
مِنَ
اْلاَمْوَالِ
وَاْلاَنْفُسِ
وَالثَّمَرَاتِ وَبَشِّرِ
الصَّابِرِينَ
Andolsun ki sizi biraz korku ve açlık; mallardan, canlardan ve ürünlerden biraz azaltma (fakirlik) ile deneriz. (Ey Peygamber!) Sabredenleri müjdele (Bakara, 2/155)

Görüldüğü gibi, dünyadaki acıların ve zevklerin altında imtihana çekilme esprisi yatmaktadır. O halde böyle durumlarda alınması gereken ilaç sabırdır. Çünkü bu zevkler ve acılar geçicidir. Geçici olması da sabrı kolaylaştırıyor. Sabretmediğimizde ne olur?
            Geçici zevklere sabretmeyip dalarsak, âhiretteki ebedî ve hakiki zevklerden mahrum kalırız. Şu hayatın geçici elemlerine sabretmezsek, bu defa hem ebedî, hem de daha ağır âhiret azabına mâruz kalırız ve âhirette bize şöyle denilir:
وَيَوْمَ
يُعْرَضُ
الَّذِينَ
كَفَرُوا
عَلَى
النَّارِ
اَذْهَبْتُمْ
طَيِّبَاتِكُمْ فِى
حَيَاتِكُمُ
الدُّنْيَا
وَاسْتَمْتَ&#15

93;ْتُمْ بِهَا
فَالْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ
عَذَابَ
الْهُونِ
بِمَا
كُنْتُمْ
تَسْتَكْبِر&#16
15;ونَ فِى
اْلاَرْضِ
بِغَيْرِ
الْحَقِّ
وَبِمَا
كُنْتُمْ
تَفْسُقُونَ
            "İnkâr edenler, ateşe sunuldukları gün, onlara: 'Dünyadaki hayatınızda sizin için güzel olan her şeyi harcadınız, onların zevkini sürdünüz; ama bugün, yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamanızın ve yoldan çıkmanızın karşılığında alçaltıcı bir azab göreceksiniz' denir." (46/Ahkaf, 20) İnsanlarda kimi dünyaya düşkündür.Allah’tan sadece dünyalık ister.Kur’an dünyayı ahirete tercih edenlerin düşüncesine asla onay vermez.böyle davrananları kınar
رَبَّنَآ
اَتِنَا فِى
الدُّنْيَا
وَمَا لَهُ
فِى
اْلاَخِرَةِ
مِنْ خَلاَقٍ
            ‘Ey Rabbimiz bize sadece dünyada iyilik ver.’diyenlerin ahirette hiç nasipleri yoktur.”(Bakara 2/200) . Âhiret hayatının ölçüsü, dünya hayatının terazisinden değişik midir ki, bir iş dünya ölçüleriyle güzel, âhiret hesabına göre çirkin veya aksi olsun. Halbuki dünyada güzel işlerin âhiretteki karşılığı da daha güzel, dünyada şer olanın da âhiretteki karşılığı cezadır.
وَالَّذِينَ
كَسَبُوا
السَّيِّئاَ&#15
78;ِ جَزَاءُ
سَيِّئَةٍ
بِمِثْلِهَا
وَتَرْهَقُه&#16
15;مْ ذِلَّةٌ
مَا لَهُمْ
مِنَ اللهِ
مِنْ عَاصِمٍ

كَاَنَّمَا
اُغْشِيَتْ
وُجُوهُهُمْ
قِطَعًا مِنَ
اللَّيْلِ
مُظْلِمًا
اُولَئِكَ
اَصْحَابُ
النَّارِ
هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ
“Güzel iş yapanlara daha güzel mükâfat (cennet), bir de fazlası vardır... Kötü amel işleyenlere gelince, kötülüğün cezası kötülükleri kadardır. Onları bir de zillet kaplayacaktır...” (10/Yûnus, 26-27) فَمَنْ
يَعْمَلْ
مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ
خَيْرًا
يَرَهُ
وَمَنْ
يَعْمَلْ
مِثْقَالَ
ذَرَّةٍ
شَرًّا
يَرَهُ “Kim zerre kadar hayır/iyilik yapmışsa onu görür; kim de zerre kadar şer/kötülük işlemişse onu görür.” (99/Zilzâl, 7-8)
            Dünya ve içindekilerin gelip geçici olduğunu, bir sınama ve imtihan aracı olduğunu bilen ve böyle inanan İslâm insanı, bu bilgisini ve bu imanını, kuru ve şematik, içi boş ve vicdanî inanç kofluğundan çıkartıp, olması gereken yere, âlemlerin rabbi olanın, dünya ve âhiretin sahibi olanın istediği yere, hayatın tam ortasına oturtmak zorundadır.

Kur'an'a baktığımız zaman âdeta tüm azgınlık, isyan ve başkaldırıların sebeplerinin tek sebebe bağlandığını görürüz. O da âhireti hesaba katmadan ve âhiretten korkmadan yaşamak.   كَلَّا
بَلْ لَا
يَخَافُونَ
الْاخِرَةَ
            "Hayır, doğrusu onlar âhiretten korkmuyorlar." (Müddessir,74/53) Kur'an, terbiye etmeye çalıştığı insanda ilk etapta âhiret endişesi oluşturmaya   çalışır.   Bu   endişe belli bir boyuta ulaştığı zaman insanların hayatlarında inkılabların gerçekleştiğine şahit oluruz. Mesela; içki Medine döneminde ve yaklaşık Uhud savaşı yıllarına kadar yasaklanmamıştır. Fakat o tarihlerde içkiyi kesin olarak yasaklayan âyet inince evdeki

şarap küplerinin kırılarak içkili hayata son verildiğini görürüz. Peki, bu neden kaynaklanıyor? Tabii ki âhiret ve Allah korkusundan. O insanlar o güne kadar öyle eğitilmiş ki, yaptıkları işin âhirette kendilerine çok pahalıya malolacağı söylendiği anda hemen o işten vazgeçiyorlar. Bunlarda dünya-âhiret birliği öyle bir noktaya gelmişti ki, gerçekten dünya hayatında yaşarlarken düşünce ve fikirleri âhirete bağlıydı, âhireti görür, önlerinde duruyormuş gibi yaşıyorlardı; “âhirete yakînen iman”, bu demekti çünkü. Kur’an’ın ba’s, hesap ve ceza üzerindeki yoğun tekrarı ve vurgusu, kıyamet sahnelerini canlı ve çekici bir üslûpla sunuşu, müslümanlara his ve hayalleri ile, önlerinde o an görüyor ve olaylarını yaşıyormuşçasına âhireti canlı yaşatıyordu. Hatta, bütün gerçekleriyle dünya geçmiş, âhiret de olaylarıyla hazır, şu anda yaşanıyor gibi! Melek değillerdi; zaten insan üstü olmaları, insanlıklarından çıkmaları da istenmiyordu onlardan. Onlar da beşeriyetleri icabı bazı günahlar işleyebiliyordu. Ama hataya düştüklerinde, yanlışlarında ısrar etmiyor, hemen tevbe ediyorlardı:
وَالَّذِينَ
اِذَا
فَعَلُوا
فَاحِشَةً
اَوْ
ظَلَمُوآ
اَنْفُسَهُم&#16
18; ذَكَرُوا
اللهَ
فَاسْتَغْفَ&#15
85;ُوا
لِذُنُوبِهِ&#16
05;ْ وَمَنْ
يَغْفِرُ
الذُّنُوبَ
اِلاَّ اللهُ
وَلَمْ
يُصِرُّوا
عَلَى مَا
فَعَلُوا
وَهُمْ
يَعْلَمُونَ
اُولَئِكَ
جَزَآؤُهُمْ
مَغْفِرَةٌ
مِنْ
رَبِّهِمْ
وَجَنَّاتٌ
تَجْرِى مِنْ
تَحْتِهَا
اْلاَنْهَار&#16
15; خَالِدِينَ

فِيهَا
وَنِعْمَ
اَجْرُ
الْعَامِلِينَ “Onlar bir kötülük yaptıkları, ya da nefislerine zulmettikleri zaman, Allah’ı hatırlayarak hemen günahlarının bağışlanmasını dilerler. Günahları da Allah’tan başka kim bağışlayabilir ki? Ve onlar, bile bile yaptıklarında ısrar etmezler. İşte onların mükâfatı Rableri tarafından bağışlanma ve altından ırmaklar akan, içinde ebedî kalacakları cennetlerdir. Çalışanların ecri ne güzeldir.” (3/Âl-i İmrân, 135-136)   Evet, onların duygularında dünya ve âhiret, birleşik tek bir hesaptı, iki ayrı hesap değildi.   Âhirete imanı, âhiret endişelerini, cennet ve cehennem mefhumlarını ortadan kaldırdığınızda insanları gerçek anlamda motive edemezsiniz. Yani iyi şeyleri kendiliklerinden yaptırıp, kötülüklerden de kendiliklerinden vazgeçiremezsiniz. Âhirete iman; en büyük ve gerçek anlamda tek otokontrol mekanizmasıdır. Âhiret ve Allah korkusu olmadan insanları neye göre ahlaklı ve dürüst olmaya sevkedeceksiniz? Eğer bir insan, yaptığı bir kötülüğün cezasını görmeyeceğini bilse, niye o kötülükten vazgeçsin veya yapacağı bir iyiliğin karşılığında mükâfat yoksa niçin o iyiliği yapsın? Denilebilir ki; insanlık için. Ben ölür ölmez bu insanlar çok kısa bir süre içinde beni unutacaklar. Unutmasalar bile, öldükten sonra bana ne faydaları dokunabilecek ki?
            İnsanın hayatı nasıl anladığı, her şeyden önce ölümü nasıl anladığına bağlıdır. Eğer siz ölümü bir bitiş ve yok olma şeklinde anlarsanız, hayatı da "nasıl olsa ölüm var; o halde ölmeden önce ne yaparsam kârdır" şeklinde anlar ve öyle yaşarsınız. Ama ölümü bir bitiş değil de, aksine bir diriliş ve gerçek hayat olarak anlarsanız, o zaman hayatı; "en ince teferruatına kadar hesabının verileceği bir olay" olarak anlar ve o şekilde yaşarsınız. Herhangi bir şey yapmadan önce, onun hesabını yapar, hesaba çekileceğiniz bilinciyle hesaplı ve ölçülü davranırsınız.
           Dünya ve içindekilerin gelip geçici olduğunu, bir sınama ve imtihan aracı olduğunu bilen ve böyle inanan İslâm insanı, bu bilgisini ve bu imanını, kuru ve şematik, içi boş ve vicdanî inanç kofluğundan çıkartıp, olması gereken yere, âlemlerin rabbi olanın, dünya ve âhiretin sahibi olanın istediği yere, hayatın tam ortasına oturtmak zorundadır. Yukarıdaki ayetler ışığında dünya ve ahiret hayatı değerlendirildiğinde, bir ahengin olduğunu hemen fark ederiz. Ahiret netice, finaldir. İyi veya kötü olması dünyadaki hayatın niteliğine yani kalitesine bağlıdır. İyi değerlendirilmiş, her yönüyle iyilik ve güzellik adına sarfedilen çabaların ahirette zai olması ve kaybolması asla ve asla mümkün değildir. İnsan kendini yalnızca ahirete de adamamalı. Eğer insan yalnız ahiret için çalışacaksa yaratılmasına gerek yoktu.   Bunu melekler zaten yapıyordu. Eğer yalnız yemek, içmek, evlenmek ve çoğalmak gibi dünya işleri ile meşgul olacaksa yine yaratılmasına gerek yoktu. Çünkü bunları diğer canlılar daha fazlası ile yapmaktadır. Öyleyse insan hem dünya hem ahiret için çalışacak ki dengeyi sağlamış olsun. Nitekim sevgili peygamberimiz: “Sizin hayırlınız ahiret için dünyasını,

dünyası için ahretini terk eden değildir. Bilakis sizin hayırlınız dünyadan da ahiretten de nasibini alandır.”(Muhtarul Ahadis, 87/144) İki günü birbirine eşit olan ziyandadır prensibini getiren yüce dinimiz bize dünya ve ahiret için sürekli çalışmayı emretmiştir. Dünya ve ahretten birisini ihmal etmek insanın mutsuzluk vesilesidir.   Müslüman, hayata tevhid penceresinden bakmak zorundadır. Tevhid, birlemek demek olduğuna göre, Dünya ile âhiret arasını ayırmak bu inanca zıt olacaktır. Ahiretten ayırdığımız dünyayı, tekrar âhiretle birleştirmek zorundayız. Sadece ölüme kadar olan süre olarak algıladığımız istikbal (gelecek) kavramını, ölümden sonrasını da içine alacak şekilde anlamaya ve bu anlayışı gündelik yaşayışa geçirmek, kulluk görevimizdir. Bir ayağımız âhirette; bir ayağımız dünyada, bir gözümüz âhirette; bir gözümüz dünyada ve bir kulağımız İsrafil'in surunda; bir kulağımız dünyada olarak yaşarsak dünya-âhiret dengesini kurmuş oluruz. Yoksa hem kendimiz, hem de bizden etkilenen her şey fesâda uğrayacaktır. Müminin hayatı bir bütündür. Yeter ki bünyesinde samimiyeti barındırsın. Ortadan ikiye bölünmüş, tefrik edilmiş, şuraya kadar dünya için şuraya kadar ahiret içindir düşüncesi müminin yer etmez. Sonuç: Yalnız dünyaya çalışmak, iktisadi ve ekonomik alanda gelişmek insanı mutlu etmez. Eğer ekonomik güçle, teknoloji ile insan ve cemiyet mutlu olsaydı bugün bu gelişmeyi sağlayan ülkelerde huzursuzluklar olmazdı. Yalnız ibadetle uğraşıp, çalışmayı ihmal etmeyi dünyadan el etek çekmeyi, dinimiz asla tasvip ve teşvik etmez.Yoksa insan açkalır açıkta kalır, başkalarına kul köle olmak zorunda kalır.   Ne dünyayı ahirete ne de ahireti dünyaya tercih etmek yoktur. Asl olan ahenktir, dünya ahiret birlikteliğidir. Zikrettiğimiz ayet bunu açık bir şekilde dillendiriyor. Müslüman, dünyada güzel ve temiz yaşar. Böylece ölümü ve ahireti de güzel olur. Dünya ve ahiretin bütünlük içerisinde değerlendirilmesi gerektiğini Kur’an-ı Kerim ısrarla belirtiyor:
وَمِنْهُمْ
مَنْ يَقُولُ
رَبَّنَآ
اَتِنَا فِى
الدُّنْيَا
حَسَنَةً
وَفِى
اْلاَخِرَةِ
حَسَنَةً
وَقِنَا
عَذَابَ
النَّارِ <

islam ve Hayat,Güncel Vaaz ve Hutbeler